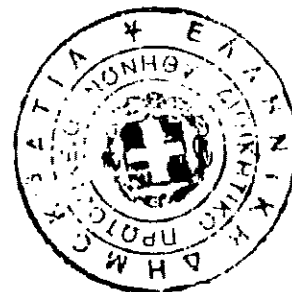

Αριθμός απόφασης 4827/2005

ΓΑΚ 39629/2003

ΔΗΜΟΣ ΤΑΥΡΟΥ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΑΡ. ΠΡΩΤ. 816
ΗΜΕΡ. 9-8-05

ΤΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΜΗΜΑ 1^Ο ΤΡΙΜΕΛΕΣ

συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 1 Νοεμβρίου 2004, με δικαστές τους Κύπρο Λουκαΐδη, Πρόεδρο Πρωτοδικών Δ.Δ., Νικόλαο Μπασέα, Αιμιλία Τσαμουρά (εισηγήτρια), Πρωτοδίκες Δ.Δ., και γραμματέα τον Δημήτριο Τσιχλή, δικαστικό υπάλληλο,

για να δικάσει την αίτηση ακυρώσεως με χρονολογία 17-11-2003,

του Νικολάου Σαρμούλη του Γρηγορίου, κατοίκου Πειραιά (οδός Παπαστράτου αριθ. 58), ο οποίος παραστάθηκε με τον πληρεξούσιό του δικηγόρο Νικόλαο Πετεινάτο (Τσαμαδού 45 - Πειραιάς),

κατά του 1) Υπουργού Οικονομικών, 2) Νομάρχης Αθηνών οι οποίοι δεν εμφανίστηκαν στο ακροατήριο, αλλά λογίζεται ότι παραστάθηκαν, μετά την υποβολή των από 25.10.2004 και 29.10.2004 δηλώσεων αντίστοιχα (άρθρ. 133 παρ.2 του Κ.Δ.Δ., όπως ισχύει), του Δικαστικού Αντιπροσώπου Σπυρίδωνα Μαυρογιάννη και της Πληρεξουσίας του Δικηγόρου Ειρήνης Χαλκιαδάκη, 3) Δήμου Ταύρου, ο οποίος παραστάθηκε με την πληρεξουσία του δικηγόρο Βασιλική Κουτσά - Παπαθωμά.

Κατά την συζήτηση, οι διάδικοι που παραστάθηκαν ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους και ζήτησαν όσα αναφέρονται στα πρακτικά.

Μετά τη συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

Η κρίση του είναι η εξής:

Επειδή, με το κρινόμενο δικόγραφο, που χαρακτηρίζεται ως αίτηση ακυρώσεως, αλλά κατ' εκτίμηση του περιεχομένου του, αποτελεί προσφυγή, για την οποία καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (σχ. τα 1171586 και 1286882, σειράς Α' ειδικά έντυπα), ο προσφεύγων ζητά να ακυρωθεί η, λόγω

της άπρακτης παρόδου τριμήνου από την υποβολή της από 26.6.200 αίτησης του προς το Δήμο Ταύρου, σιωπηρή άρνηση της Διοικήσεως να προβεί στην άρση ρυμοτομικής απαλλοτριώσεως ακινήτου που βρίσκεται στο Δήμο Ταύρου, του οποίου φέρεται ως συγκύριος, και επιβλήθηκε με το από 28.9.1989 ΠΔ/γμα (ΦΕΚ Δ 637/9.10.1989). Περαιτέρω, εφόσον η καθ'ης Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών -Πειραιώς (Νομαρχία Αθηνών) δεν φέρει την ιδιότητα του υπέρ ου η ένδικη απαλλοτρίωση, δεν νομιμοποιείται παθητικά στην παρούσα δίκη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 4 του ν 2882/2001, και ως εκ τούτου, η υπό κρίση προσφυγή κατά το μέρος που στρέφεται κατ αυτής, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Εξάλλου, η προσφυγή αυτή, παραδεκτως στρέφεται και κατά του Δημοσίου, αφού σύμφωνα με τις ίδιες πιο πάνω διατάξεις, διάδικοι στη δίκη αυτή είναι τόσο αυτό (το Δημόσιο) όσο και ο υπέρ ο η απαλλοτρίωση, ο δε αντίθετος ισχυρισμός αυτού για έλλειψη παθητικής νομιμοποίησής του, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Ενόψει αυτών και εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις, πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω στην ουσία.

Επειδή, στο άρθρο 17 του Συντάγματος όπως ισχύει μετά την αναθεώρηση του με το Ψήφισμα της 6^{ης} Απριλίου 2001 της Ζ' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων ορίζεται ότι: « 1. Η ιδιοκτησία τελεί υπό την προστασία του Κράτους...2. Κανένας δεν στερείται την ιδιοκτησίας του παρά μόνο για δημόσια ωφέλεια που έχει αποδειχθεί με τον προσήκοντα τρόπο, όταν και όπως ο νόμος ορίζει, και πάντοτε αφού προηγηθεί πλήρους αποζημίωση .»

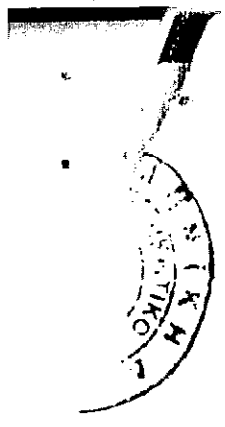
Επειδή, με το ν. 2882/2001 «Κώδικας Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων» (ΦΕΚ Α 17) ορίζεται στο άρθρο 11 ότι: «1. Η αρχή που κήρυξε την αναγκαστική απαλλοτρίωση δύναται με απόφαση της να την ανακαλέσει, ολικώς ή μερικώς, πριν συντελεσθεί, τηρώντας τη διαδικασία που ορίζεται από το άρθρο 1 για την κήρυξη αυτής. 2. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση ανακαλείται υποχρεωτικά με πράξη της αρχής η οποία την έχει κηρύξει,

στερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που πιθανολογεί εμπράγμα-
δικαίωμα στο απαλλοτριωμένο ακίνητο, εάν μέσα σε τέσσερα έτη από την
κήρυξη της δεν ασκηθεί αίτηση για το δικαστικό καθορισμό της αποζημίωσης
ή δεν καθορισθεί αυτή εξωδίκως..... Οι διατάξεις της παρούσας
παραγράφου δεν ισχύουν προκειμένου περί απαλλοτριώσεων προς
εφαρμογή σχεδίων πόλεων, ανάπτυξη οικιστικών περιοχών και για
αρχαιολογικούς σκοπούς. 3..... 4. Εάν περάσουν άπρακτες οι κατά τις
προηγούμενες παραγράφους 2 και 3 προθεσμίες ή εκδοθεί πράξη αρνητική,
κάθε ενδιαφερόμενος δύναται να ζητήσει από το τριμελές διοικητικό
πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το απαλλοτριωμένο
ακίνητο, την έκδοση δικαστικής απόφασης, με την οποία να ακυρώνεται η
προσβληθείσα πράξη ή παράλειψη και να βεβαιώνεται η αυτοδίκαιη ή
υποχρεωτικώς επελθούσα άρση της απαλλοτρίωσης. Στην περίπτωση αυτή
εφαρμόζεται αναλόγως η διαδικασία που ορίζεται από τον Κώδικα Διοικητικής
Δικονομίας (ν. 2717/1999), πλην του άρθρου 66 αυτού. Στη δίκη καλείται ο
υπέρ ου η απαλλοτρίωση και το Δημόσιο. Η εκδιδόμενη απόφαση είναι
ανέκκλητη. 5..... 6.....» και στο άρθρο 29 ότι: «1. Οι διατάξεις του
παρόντος εφαρμόζονται επί των απαλλοτριώσεων που κηρύσσονται από την
έναρξη ισχύος του και εφεξής. 2. Απαλλοτριώσεις που κηρύχθηκαν από 1ης
Φεβρουαρίου 1971 και εφεξής διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος από
το σημείο στο οποίο βρίσκονται κατά την έναρξη της ισχύος αυτού.
Εξαιρούνται τα θέματα εκείνα για τα οποία κατά την έναρξη ισχύος του
παρόντος έχει κοινοποιηθεί εισαγωγικό δικόγραφο της σχετικής δίκης ενώπιον
του αρμόδιου δικαστηρίου ή έχει εκδοθεί σχετική διοικητική πράξη, ως προς
τα οποία εφαρμόζονται μόνον οι διαδικαστικές διατάξεις του παρόντος.
3..... 4..... 5. Απαλλοτριώσεις προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων και
ανάπτυξη οικιστικών περιοχών που κηρύχθηκαν οποτεδήποτε μέχρι την
έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα διέπονται, κατά την έκταση που ορίζεται
από την παράγραφο 2, από τις διατάξεις του Κώδικα τούτου, με την επιφύλαξη

των εξαιρέσεων που ορίζονται από τις διατάξεις αυτές. 6..... 7..... 8. Με την επιφύλαξη των οριζομένων από τις λοιπές διατάξεις του παρόντος Κώδικα, από την έναρξη ισχύος αυτού καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη η οποία αφορά θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν ή αντίκειται στις διατάξεις τούτου. 9.....».

Επειδή, με το άρθρο 11 του ν. 2882/2001 - το οποίο σύμφωνα με το άρθρο 29 (παρ.2 και 5) του ίδιου νόμου έχει εφαρμογή και επί των απαλλοτριώσεων που κηρύχθηκαν οποτεδήποτε μέχρι την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού από το σημείο στο οποίο βρίσκονται - θεσπίζεται υποχρέωση ανακλήσεως εκ μέρους της διοικήσεως της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης εφόσον έχουν παρέλθει τέσσερα έτη από την κήρυξη της και δεν έχει υποβληθεί σχετική αίτηση για τον καθορισμό της αποζημίωσης ή αυτή δεν έχει καθορισθεί εξωδίκως. Από τη ρύθμιση τούτη εξαιρούνται, μεταξύ άλλων οι απαλλοτριώσεις προς εφαρμογή σχεδίων πόλεων. Αλλά και οι απαλλοτριώσεις αυτές, εφόσον μετά την κήρυξη τους διατηρούνται χωρίς να πραγματοποιείται η συντέλεση τους, σύμφωνα με το νόμο, για μεγάλο χρονικό διάστημα το οποίο υπό τις ιδιαίτερες συνθήκες που συντρέχουν σε κάθε περίπτωση, υπερβαίνει κατά την κρίση του Δικαστηρίου τα εύλογα όρια, με αποτέλεσμα να στερείται ο διοικούμενος το δικαίωμα της ελεύθερης διαθέσεως του ακινήτου του κατά την πραγματική αξία του και την ελεύθερη οικονομική εκμετάλλευσή του, αποτελούν οικονομικό και νομικό βάρος της ιδιοκτησίας που είναι αντίθετο προς τη συνταγματική προστασία της. Επομένως και στις περιπτώσεις αυτές ανακύπτει υποχρέωση της διοικήσεως να άρει την αναγκαστική απαλλοτρίωση ή υποχρέωση δε αυτή δεν αναιρείται από το γεγονός ότι για την άρση της απαλλοτρίωσης απαιτείται η τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου, για την οποία προβλέπεται από το νόμο η τήρηση ορισμένων διατυπώσεων καθόσον η τροποποίηση με σκοπό την άρση της απαλλοτριώσεως είναι υποχρεωτική για τη διοίκηση (πρβλ Σ.τ.Ε 2314/2000, 2343/1999, 3481/1997, κ.ά.).

Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτουν τα εξής: Με το από 28.9.1989 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ Δ 637/9.10.1989) εντάχθηκε στο σχέδιο πόλεως του Δήμου Ταύρου η περιοχή «Περιβόλια» και στη συνέχεια συντάχθηκε η 1/1994 Πράξη Εφαρμογής που κυρώθηκε με την 5127/ 67/ 1.3.1994 του Νομάρχη Αθηνών. Σύμφωνα με το εγκεκριμένο σχέδιο και την πράξη εφαρμογής, χαρακτηρίστηκε ως χώρος κοινοχρήστων (πλατεία, οδοί) και κοινωφελών λειτουργιών (δημοτικό σχολείο) έκταση εμβαδού 7721,5 τμ στα Ο.Τ 192 και 206. Η πιο πάνω έκταση αποτελεί τμήμα ενός ακινήτου συνολικής επιφάνειας 16.048,10 τμ (αφαιρουμένων των ήδη υλοποιημένων οδών Κασίμη και Λητούς) που ανήκει μεταξύ άλλων και στον προσφεύγοντα κατά ποσοστό 5,6 %, εξ αδιαιρέτου, στον οποίο περιήλθε με αγορά από τους Εμμανουήλ και Πέτρο Βασσάλο δυνάμει του 21978/10.2.1976 συμβολαίου του Συμβολαιογράφου Αθηνών Γεωργίου Αναγνωστόπουλου που έχει μεταγραφεί στα βιβλία μεταγραφών του Υποθηκοφυλακείου Καλλιθέας στο τόμο ΡΜΓ με αρ 145 (βλ το από 18.2.1976 πιστοποιητικό του εν λόγω Υποθηκοφυλακείου). Σύμφωνα με το πρακτικό 154/299.2004 της Τακτικής συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Ταύρου, η απαλλοτρίωση που κηρύχθηκε με τον προαναφερόμενο τρόπο, δεν έχει συντελεστεί, αφού μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει επίσπευση για τον καθορισμό τιμής μονάδος, ούτε από το Δήμο ούτε από τους ενδιαφερόμενους συνιδιοκτήτες. . Εξάλλου, ο προσφεύγων, με την 2459/26.6.2003 αίτηση του προς το Δήμο Ταύρου, ζήτησε την άρση της απαλλοτρίωσης που επιβλήθηκε στο πιο πάνω ακίνητο με το προαναφερόμενο πδ/γμα με την τροποποίηση του ρυμοτομικού σχεδίου, λόγω της παρόδου μακρού χρονικού διαστήματος από την κήρυξη της, αίτημα το οποίο, απορρίφθηκε σιωπηρά με την άπρακτη πάροδο τριμήνου από την κατάθεση της αίτησης αυτής, . Ήδη με την κρινόμενη προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά, όσα και με την αίτηση που προαναφέρθηκε. Εξάλλου, το Ελληνικό Δημόσιο με το από 3.11.2004

υπόμνημα του, υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων δεν νομιμοποιείται στην άσκηση της προσφυγής, αφού δεν αποδεικνύει το νομικό του δεσμό με την ένδικη έκταση. Όμως ενόψει του ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 4 του ν 2882/2001, για τη νομιμοποίηση εκείνου που ζητά την ανάκληση της απαλλοτρίωσης, αρκεί η ιδιότητα του ως εικαζόμενου δικαιούχου που προκύπτει από τα έγγραφα της απαλλοτρίωσης και σε κάθε περίπτωση η πιθανολόγηση της κυριότητας του ή άλλου εμπράγματος δικαιώματος επί του απαλλοτριωθέντος ακινήτου καθώς και ότι στην προκειμένη περίπτωση, ο προσφεύγων αναφέρεται στην προαναφερόμενη πράξη εφαρμογής και τα κτηματογραφικά διαγράμματα που την συνοδεύουν ως νόμιμος συνιδιοκτήτης της έκτασης που απαλλοτριώθηκε, ενώ, εξάλλου, αποδεικνύεται το δικαίωμα συγκυριότητας του και από το προαναφερόμενο αγοραπωλητήριο συμβόλαιο που έχει μεταγραφεί νόμιμα, ο προαναφερόμενος ισχυρισμός του Δημοσίου πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Περαιτέρω, ο διάδικος Δήμος με το από 19.10.2004 υπόμνημα του ισχυρίζεται ότι η αίτηση για την άρση της απαλλοτρίωσης που υποβλήθηκε μόνον από τον προσφεύγοντα, ο οποίος έχει ποσοστό συνιδιοκτησίας 5,6% στο όλο ακίνητο και δεν εκπροσωπεί τους λοιπούς συνιδιοκτήτες, δεν είναι νόμιμη και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, αφού η κρινόμενη διαφορά επιδέχεται μόνον ενιαία ρύθμιση και δεν μπορεί να γίνει ανάκληση μόνον για το εξ αδιαιρέτου ποσοστό του προσφεύγοντος. Όμως ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, αφού σύμφωνα με τα άρθρα 1116 και 994 του ΑΚ, κατά την επιδίωξη άρσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, καθένας από τους συγκυρίους του απαλλοτριωθέντος, ανεξάρτητα από το ποσοστό συνιδιοκτησίας του, μπορεί να ενεργήσει αυτοτελώς χωρίς να δεσμεύεται από τη θέση που τηρούν οι λοιποί συγκύριοι (ολ ΣΤΕ 1236/1971).

Επειδή, με τα δεδομένα αυτά και εφόσον από την ημερομηνία κήρυξης της παραπάνω απαλλοτρίωσης (9.10.1989) μέχρι την ημερομηνία υποβολής στη Διοίκηση της αίτησης για την άρση της (26.6.2003) παρήλθε χρονικό

διάστημα μεγαλύτερο των δεκατεσσάρων ετών, το Δικαστήριο, ενόψει του ότι από τα στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι κατά το διάστημα αυτό έχουν γίνει εκ μέρους της Διοίκησης ενέργειες για την συντέλεση της συγκεκριμένης απαλλοτριώσεως, κρίνει ότι το χρονικό αυτό διάστημα υπερβαίνει το εύλογο όριο, εντός του οποίου είναι ανεκτή από το Σύνταγμα η δέσμευση της ιδιοκτησίας του προσφεύγοντος, η δε περαιτέρω διατήρηση της επιβάρυνσης αυτής θα προσέκρουε στις συνταγματικές διατάξεις περί προστασίας της ιδιοκτησίας (πρβλ. ΣτΕ 542/1999, 4045/1998, 642/1998). Επομένως, ανεξαρτήτως του ότι με τις διατάξεις του άρθρου 11 (παρ. 2) του ν. 2882/2001 δεν προβλέπεται χρονικός περιορισμός για τον καθορισμό της αποζημίωσης προκειμένου περί απαλλοτριώσεων που κηρύχθηκαν για την εφαρμογή σχεδίων πόλεων, μη νόμιμα η Διοίκηση αρνήθηκε, σύμφωνα με όσα έγιναν παραπάνω ερμηνευτικώς δεκτά, να ικανοποιήσει το αίτημα του προσφεύγοντος για άρση της απαλλοτριώσεως, όπως βάσιμα και ο ίδιος υποστηρίζει.

Επειδή, ύστερα από αυτά, πρέπει να απορριφθεί η κρινομένη προσφυγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών - Πειραιώς (Νομαρχία Αθηνών) να γίνει δεκτή κατά λοιπά, να ακυρωθεί η παραπάνω σιωπηρή άρνηση και η υπόθεση να αναπεμφθεί στη Διοίκηση με σκοπό να άρει, με την τροποποίηση του οικείου ρυμοτομικού σχεδίου, την αναφερόμενη απαλλοτρίωση. Εξάλλου, το Δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις, κρίνει ότι το Ελληνικό Δημόσιο πρέπει να απαλλαγεί από τα δικαστικά έξοδα του προσφεύγοντος (άρθρο 275 παρ.1, του ΚΔΔ), ενώ, πρέπει να αποδοθεί σ'αυτόν το παράβολο που καταβλήθηκε ύψους 4,5 ευρώ (277 παρ.9του ΚΔΔ)

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

- Απορρίπτει την προσφυγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αθηνών -Πειραιώς (Νομαρχία Αθηνών)

- Δέχεται την προσφυγή κατά λοιπά
- Ακυρώνει τη σιωπηρή άρνηση της Διοίκησης να άρει την αναγκαστική απαλλοτρίωση που επιβλήθηκε με το από 28.9.1989 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ Δ/9.10.1989)
- Αναπέμπει την υπόθεση στη Διοίκηση προκειμένου αυτή να άρει, με την τροποποίηση του οικείου ρυμοτομικού σχεδίου, την αναφερόμενη απαλλοτρίωση.
- Απαλλάσσει το Ελληνικό Δημόσιο από τα δικαστικά έξοδα του προσφεύγοντος
- Διατάζει την απόδοση του παράβολου σ'αυτόν, ύψους τεσσάρων (4) ευρώ και πενήντα (50) λεπτών.

Η διάσκεψη του Δικαστηρίου έγινε στην Αθήνα στις 15-04-2005 και η απόφαση δημοσιεύτηκε στο ακροατήριό του Δικαστηρίου, κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 22-04-2005.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΥΠΡΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

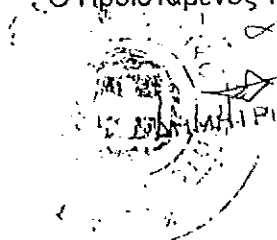
Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ
ΑΙΜΙΛΙΑ ΤΣΑΜΟΥΡΑ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΧΛΗΣ

Ακριβές αντίγραφο

Αθήνα... 2.4.6. 2005

Ο Προϊστάμενος του 1^{ου} τμήματος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΧΛΗΣ

9/5/2005

A.A. 12994/2003